

Disarm07 samordnas av
nätverket Ofog - för en
kärnvapenfri och demilitariserad
värld.

tel: 0733-815361
plusgiro: 444414-7

disarm07@ofog.org
www.ofog.org
www.ofog.org/disarm07

DISARM07

A large black silhouette of a crowd of people at a peace rally. The figures are shown from the chest up, with their arms raised in various gestures of protest or celebration. Some are holding peace signs, and one person in the center is holding a large, dark, rounded object, possibly a hat or a shield. The background is white, creating a high-contrast effect.

fredsläger i karlskoga
14-19 juni 2007

> > innehåll

inledning

Plattform.... 3

Riktlinjer för lägret.... 4

praktisk information

Boende.... 5

Mat.... 5

Transport.... 6

lägerstruktur

vängupper.... 7

morgonsamling.... 8

representantmöten.... 8

arbetsgrupper.... 9

infokiosk.... 10

mötetekniker.... 11

icke-hierarki.... 13

FASLANE 365

Följ med Ofog på kärnvapenblockad i Skottland!

Vid Storbritanniens kärnvapenbas Faslane i Skottland har fredsaktivister det senaste året stort verksamheten med fredliga blockader nästan varje dag.

I kampanjen Faslane 365 har 800 personer arresterats i 100 blockader sedan 1 oktober 2006.

1 oktober 2007 är det stor avslutningsblockad för kampanjen och du är inbjuden!

Nätverket Ofog och finska värnpliktsvägrarförbundet ordnar en bussresa till Skottland 25 september till 9 oktober för att vara med på den stora blockaden 1 oktober. Alla som tycker att kärnvapen är en vansinnig idé är välkomna att följa med!

Under förra blockaden av Faslane med Ofog, 16 oktober 2006, stängde 40 personer basen i två timmar. Den här gången blir det en hel dag!

På Storbritanniens kärnvapenbas Faslane finns kärnvapenubåtarna Trident, beväpnade med motsvarande 1000 Hiroshima-bomber. Enligt Storbritanniens policy är kärnvapnen till för att försvara nationella och ekonomiska intressen, till exempel olja. År 2002 hotade de att använda Trident-ubåtarna mot Irak. Nyligen beslutade Storbritannien att utveckla en efterträdare till Trident-ubåtarna.

Resa och mat blir till självkostnadspris. Mer information om program och priser kommer på www.ofog.org.

Det går även bra att resa på egen hand och möta upp i Skottland.

Anmäl dig till faslane365@ofog.org redan nu!

Ofog: www.ofog.org

Faslane 365 (information på engelska): www.faslane365.org

>> NLAW (Next Generation Light Anti-Armor Weapon)

Materielverket har tecknat ett samarbetsavtal med sin brittiska motpart om gemensam utveckling och produktion av NLAW för nära 5 miljarder kr.

NLAW är ett engångsvapen för fotsoldater som används mot stridfordon och lättbepansrade fordon och kan avfyras även från trånga utrymmen. Utvecklingen sker av Saab Bofors Dynamics i Sverige och produktionen i UK. Vapnet väntas tas i bruk av den brittiska och svenska armén under våren 2007.

>> JAS 39 Gripen

JAS 39 Gripen är ett flerrollsflygplan och används för både jakt-, attack-, och spaningsuppgifter. Utveckling och marknadsföring sköts av Gripen International som till största delen ägs av Saab. 2006 köpte Sydafrika 28st Gripen-plan. Sverige tävlar nu om en order från Indien på 125 flygplan värt tio miljarder dollar.

aktionsdag 18 juni: CSI Bofors

riktlinjer för aktioner....	14
ideer till aktioner....	15
avspärning....	15
undersökning....	16
inspektion....	16
spex & bus & annat....	17
funktionärer....	17

juridisk information

förklaring av olika brott....	18
förmildrande och försvårande omständigheter....	18
omhändertagande och gripande....	19
anhållan och häktning....	21
böter....	21
skadestånd....	22
lagen om skydd av samhällsviktiga anläggningar....	23

faktamaterial

Lagar och riktlinjer kring svensk vapenhandel....	24
Olagligt krig....	27
Frågor och svar om svensk vapenexport....	29
Företagen och vapensystemen....	36

> > Carl-Gustaf och Flechetteammunition

Granatgeväret Carl-Gustaf utvecklades av Saab Bofors Dynamics och har sedan 60-talet sålts till över 40 länder och använts i bl.a. Burma, Kambodja, Sri Lanka, Vietnam och Kashmir. USA har de senaste åren använt vapnet i Afghanistan och Irak. en uppdaterad version av vapnet, Carl-Gustav M3, är på gång att säljas till Indien.

Flera olika typer av ammunition passar till vapnet, bl.a. AMD 401, så kallad "flechetteammunition", som även den tillverkas av Saab Bofors Dynamics. Ammunitionen är utvecklad för stadsmiljö och djungel och vid explosion sprids över 1000 små sylvassa pilar i ett område av 200m.

> > Haubits F77 B05 L52

Haubits F77 är ett artilleri för avstånd upp till 60km och tillverkas av BAE Systems Bofors. Företaget befinner sig just nu i en slutrunda av tester för att få kontrakt på en serie nya Haubits till den indiska arméen.

> > XM 982 / EXCALIBUR

EXCALIBUR är ett samarbetsprojekt mellan BAE Systems Bofors och Raytheon Missile systems i Usa. EXCALIBUR är världens första GPS-styrda granat och utvecklad för strid i tätbebyggda områden. Företaget PartnerTech i Karlskoga utför den mekaniska bearbetningen av komponenter samt står för

prototyper och utvecklingsassistans. Den slutgiltiga ihopsättningen sker i USA. USA's militära ledning har varit mycket angelägna om att få igång leveranser av EXCALIBUR för att kunna sätta in vapnet i Irak, varför beställningarna tidigare lades. Test av granaten utfördes under hösten 2006 och ska sättas i användning i Irak under 2007.

> > AT4 / AT4 CS

At4 är ett engångsvapen som används mot stridsvagnar och andra pansarfordon. Vapnet är utvecklat av Saab Bofors Dynamics. På 80-talet köpte USA runt 600.000 AT4 som bl.a. använts vid invasionen av Panama, under gulfkriget och i afghanistan och Irak. AT4 är centralt för den amerikanska militären och i april 2004 skrevs ett kontrakt på den nya versionen AT4 CS mellan Saab Bofors Dynamics och amerikanska Ussocom.

> > inledning

Den svenska vapenexporten till krig är större än någonsin... men det är också motståndet! Nu samlas vi vid vapenfabrikerna och förändrar verkligheten.

Nätverket ofog, för en demilitariserad och kärnvapenfri värld, bjuder in till freds- och aktionslägret Disarm07. Det blir en vecka full av workshops, diskussioner, fest, musik, seminarier, rättegångsspel mot Bofors, öppen scen, poesi och aktionsdag med ickevåldslig civil olydnad.

> > Plattform

Sverige exporterar idag vapen till krig och diktaturer. Fredslägret i Karlskoga samlar grupper och privatpersoner som vill bryta sitt passiva deltagande i detta. Kampanjen disarm07 är ideell samt politiskt och religiöst oberoende. Vi arbetar öppet och ickevåldsligt.

Våra folkvalda politiker följer varken regeringens riktlinjer eller sina egna partiers ståndpunkter. Den svenska vapenexporten bryter mot internationell lag. Vi anser att alla ytterst har ett eget ansvar för sina handlingar. Vi kan inte lämna över detta till andra personer eller instanser. Vi har därför en skyldighet att protestera mot orättvisor och ingripa om felaktigheter pågår i vårt namn.

Detta betyder att vi använder oss av många metoder så som artikel-skrivning, manifestationer, öppna möten och ickevåldslig civil olydnad. Civil olydnad innebär för oss fysiskt ingripande i en nödsituation, även om det bryter mot förordningar och lagar. Vi agerar alltid

öppet och utan att använda fysiskt eller verbalt våld.

Under fredslägret disarm07 strävar vi efter att arbeta icke-hierarkiskt och att aktivt motverka olika typer av diskriminering.

> > Riktlinjer för lägret

* Alla deltagare ska vara med i en vängrupp och gå en ickevålds- och aktionsträning som kommer att hållas på lägret

* Vi använder inte fysiskt våld och är inte verbalt hotfulla mot någon och vi bär inte vapen

* Vi tar inte med eller använder alkohol eller andra droger, utom för medicinsk användning

* Vi respekterar gemensamma beslut angående aktionerna

* Vi agerar ansvarsfullt och säkert så att vi inte skadar oss själva eller andra

> > BAE Systems Bofors AB

Karlskoga, 550 anställda

Verksamhetsområde: artillerisystem, air defence gun systems, launch systems

Produkter: EXCALIBUR, Haubits FH77, HEER, LEMUR, Combat Vehicle 90, BONUS m.fl.

> > BAE Systems Hägglunds AB

Örnsköldsvik, 1200 anställda

Verksamhetsområde: stridsfordon, agsfordon, turret systems

Produkter: CV 90, BV206S, AMOS, SEP m.fl.

> > Saab AB

Uppdelat på underenheter som t.ex. Saab Bofors Dynamics (Karlskoga), Saab Microwave Systems och Gripen international

Verksamhetsområde: flygmissilssystem m.m.

Produkter: Gripen, NLAW, AT4, Carl-Gustaf, STRIX, BAMSE, METEOR m.fl.

> > EURENCO Bofors AB

Karlskoga

Verksamhetsområde: explosivämnen, ammunition

> > Kockums AB

Malmö/Karlskrona

Verksamhetsområde: Ubåtar och ytfartyg

Produkter: Visby, Gotland

>> Företagen och vapensystemen bakom svensk vapenexport

Under 2006 exporterade Sverige krigsmateriel för 10,3 miljarder kr vilket är en ökning med 20% från året innan. De fem viktigaste exportdestinationerna var Sydafrika, Pakistan, Nederländerna, USA och Finland.

Totalt tog 57 länder emot svenskt krigsmateriel under 2006 och 53% av försvarsindustrins försäljning gick på export. Inga ansökningar till ISP under 2006 avslogs.

Vapen för 1,2 miljarder kr exporterades till länder som enligt organisationen "Freedom house" är diktaturer. Dessa länder var Pakistan, Egypten, Förenade arabemiraten, Oman, Ryssland, Saudiarabien och Tunisien.

De senaste åren har det skett en internationalisering av sveriges krigsmaterielproduktion med ökat utländskt ägande och mer internationella samarbetsprogram. Ca 30% av den svenska krigsmaterielindustrin är idag utlandsägd.

Under 2006 exporterade 48 företag i Sverige vapen. De största vapentillverkarna visas på nästa sida.

>> Praktisk information

>> Boende

Under lägret kommer vi att bo på Linnebäcks Camping som ligger 1 mil väster om Karlskoga. På campingen har vi tillgång till kök, kontor, duschar och toaletter. Boendet blir i tält! Det finns också möjlighet att hyra stuga på campingen för de som inte vill bo i tält. Kontakta oss i förväg om du har behov av boende i stuga! Campingen är handikappsanpassad. Där finns soluppvärmt pool, bastu och lekplats.

Under hela lägret kommer det finnas ett tyst område som är rum för avkoppling och bortkoppling och på morgnarna kommer det hållas i yoga.

>> Mat

Maten under lägret kommer vi att laga tillsammans i matlag. Frukost, lunch och middag kommer att serveras. Vid ankomst får alla skriva upp sig på en eller två mattillfällen och matlaget ansvarar sedan för lagning, servering, diskning osv.

All mat under lägret kommer att vara vegansk, dvs. kött-, mjölk- och äggfri. Har du allergier är det viktigt att du talar om detta för oss, helst i förväg!

Det kommer även att finnas ett sporadiskt café i anslutning till infokiosken där kakor, godis osv. finns till försäljning.

>> Transport

Resan till och från Karlskoga får alla ordna själva, kolla buss- och tågtider med sj och swebus. Med bil tar man sig lätt till Linnebäcks Camping som ligger vid E18, 10km väster om Karlskoga mot Kristinehamn/Karlstad/Oslo.

Med buss tar man sig dit med nummer 500 från Karlskoga busstation mot Karlstad. Hållplatsen heter "linnebäcks camping" och det tar 11 minuter från Karlskoga. Resan kostar 20 kr med rabattkort, annars 25kr per enkelresa.

På vardagar går det en buss varje timme. Från Karlskoga tjugo i varje timme mellan kl 05.40 och 00.40. Från Campingen till Karlskoga tjugo över varje timme mellan kl. 05.20-00.20

Under lördag och söndag går bussen varannan timme. Från Karlskoga kl 05.40, 07.40, 09.40 osv till 23.40. Från campingen kl 05.20, 07.20, 09.20 osv till 23.20.

>> Är besluten kring vapenexport offentliga?

Besluten är inte offentliga och öppna för kritik. Vid tillståndsförfrågan ger ISP och exportkontrollrådet ett preliminärt beslut som gäller så till vida att inga drastiska förändringar sker. Besluten offentliggörs dock inte förrän affären blir officiell, varför varken media eller allmänhet har möjlighet att diskutera och påverka besluten förrän de redan är tagna. Den parlamentariska insynen undermineras och det offentliga ansvarsutkrävandet försvinner.

innebär t.ex. att det militära samarbetet med USA har fördjupats och exporten dit ökat sedan invasionen av Irak, trots att dåvarande statsminister Göran Persson själv sagt att invasionen var "folkrättsvidrig".

> > Vad säger reglerna om import av vapen till Sverige?

Sverige har inte några regler för import av vapen vilket t.ex. innebär att Sverige mellan åren 2000-2004 kunde importera vapen från Israel trots att export dit inte tilläts.

> > Är goda affärsrelationer ett motiv för export av vapen?

Att avbryta export till ett land som kommer i väpnad konflikt gör det svårt eller omöjligt för de svenska företagen att i framtiden sälja vapen till landet. För att kunna konkurrera på vapenmarknaden är det nämligen viktigt att framstå som en pålitlig och bra affärspartner. Detta spelar naturligtvis in när ISP tar sina beslut. Om Sverige t.ex. hade avbrutit vapenexporten till USA vid invasionen av Irak, är det inte troligt att vi inte kunnat räkna med några framtida kontrakt. På liknande affärsmässiga grunder fortsatte Sverige exportera reservdelar till Indien och Pakistan trots den militära konflikt som blossat upp mellan dessa länder.

Sverige är självklart också mån om de arbetstillfällena som genom vapenindustrin skapas i Sverige, även om detta inte anges som ett officiellt skäl för vapenexport.

> > Lägerstruktur

Vi förhindrar vapenexporten... och skapar samtidigt ett fredligt och deltagande samhälle! Disarm07 är ingen plats att enbart komma till och förvänta sig att allt är ordnat och klart. Arbetsgrupperna har förberett och organiserat en struktur för lägret. Nu är det vi som ska fylla det med sitt innehåll. Allt från diskussioner och workshops till musikunderhållning och aktioner är det deltagarna på lägret som slutligen utformar och genomför. Det är vi som gör Disarm07!

För att underlätta organisering, delaktighet och demokratiprocess finns under lägret en rad funktioner och grupperingar. Dessa kan du läsa om nedan, liksom tankar kring mötestekniker, konfliktlösning och annat smått och gånget.

> > Vängrupper

Alla som deltar på Disarm07 ska vara med i en vängrupp. Vängrupperna är basen för strukturen under Disarm07. Vängrupper är mindre sammanslutningar med mellan 4-10 personer som har lite extra koll på varandra. Genom vängruppen försäkras att alla syns och är delaktiga och med de andra i din vängrupp kan du prata om tankar, rädslor, känslor inför lägret och aktioner, eventuell problem osv.

Vängrupper kommer att bildas under lägret och ofta består en vängrupp av personer med liknande tankar kring vad de vill göra under lägret och aktionerna. Vängrupperna fungerar som autonoma grupper som själva tar beslut och ansvarar för sina handlingar. Storgruppen kan inte bestämma över en enskild vängrupp så länge den följer riktlinjerna för lägret.

> > Morgonsamling

Varje morgon kommer det under frukost att hållas en kort informationsstund med nyheter, dagens program och annan aktuell information. Meddela helst infokiosken i förväg om du har något du vill säga på morgonsamlingen. Denna informationsstund är inget forum för diskussioner eller längre inlägg.

> > Representantmöten

Utöver de korta informationsstunderna varje morgon, kommer vi under Disarm07 inte att ha några helgruppsmöten för diskussioner eller beslut. Detta för att göra lägret och besluten så deltagande och decentraliserade som möjligt. Möten i alltför stora grupper blir lätt ineffektiva och hierarkiska med många människor som vill säga sin åsikt. Under lägret kommer vi istället använda oss av så kallade representantmöten som är en mer flexibel, inkluderande beslutsform på större skala.

Representantmöten går till så att varje vängrupp skickar en representant till möte med de andra vängruppernas representanter. Helst ska representantrollen rotera inom vängruppen. Vängruppernas åsikter och tankar förs fram och förslag utarbetas som representanterna tar med tillbaka till vängrupperna för diskussion. Ett nytt representantmöte hålls sedan där beslut förhoppningsvis kan fattas. Obs! Representantmötet kan aldrig bestämma över en vängrupp, det är ett forum för diskussion och en process för konsensus.

Tid för representantmöten finns varje kväll efter middagen.

alla länder som vill köpa svenska vapen. Sverige ska inte exportera vapen bara för att vi har möjligheten.

> > Hjälper regeringen företagen att sälja vapen?

Utgångspunkten i lagarna är att vapenexport anses ha en säkerhets- och försvarspolitisk betydelse för Sverige. Det innebär att Sveriges regering och myndigheter aktivt ska hjälpa industrin att marknadsföra och sälja vapen utomlands. Detta påverkar naturligtvis hur reglerna kring vapenexporten tolkas och de tillstånd för export som ges. Under 2006 exporterade Sverige vapen för 1,2 miljarder kr till diktaturer.

> > Har Sverige kontrollen över de svenska vapnen?

Svenska regler gäller inte vapen som utvecklas i samarbete med andra länder, t.ex. missilen METEROR som utvecklas av sex europeiska företag. METEOR kan alltså säljas vidare till länder dit Sverige inte exporterar vapen genom något av de andra fem länderna. Den GPS-styrda granaten EXCALIBUR utvecklas i samarbete med USA och kan säljas vidare under amerikanska direktiv.

> > Vad innebär de samarbetsavtal Sverige skrivit under med andra länder?

Samarbetsavtal innebär att byråkratin för vapenhandel minskas och export underlättas med motiveringen att det ökar gemensamma säkerhetsintressen. Det innebär att det i princip alltid finns utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska skäl att exportera till ett samarbetsland. Det ramavtal som Sverige skrev under med USA år 2003

>> Är det sant att Sverige behöver exportera vapen för att värna om vår neutralitet och för ett beredskapsvärdigt försvar?

Att exportera vapen till en nation är ett slutgiltigt godkännande av nationens handlingar, varför vapenförsäljning aldrig kan gå ihop med en neutralitetspolitik. Vapenexport skadar dessutom den svenska trovärdigheten och internationella engagemang för fredlig konflikt-hantering.

I dagsläget finns inget reellt militärt hot mot Sverige, varför nödvändigheten av ett försvar, så som det ser ut idag, kan diskuteras. Vapenexporten står dessutom i konflikt med de säkerhetspolitiska målen avspänning, nedrustning och utveckling. Mer energi och pengar borde istället satsas på fredliga konfliktlösningsmetoder, hjälpinsatser och utrotning av global fattigdom och orättvisa.

>> Är det inte bra att Sverige tjänar pengar på vapenexporten?

Ekonomisk vinning och sysselsättning kan aldrig försvara en oetisk verksamhet. Varken Sverige som land eller enskilda företag bör tjäna pengar på krig och död. Den tekniska kompetens som finns inom krigsmaterialindustrin kan istället användas inom civil produktion.

>> Alla länder måste väl ha rätt till ett försvar och därmed rätt till import?

Det är svårt för Sverige att hindra andra länder från att importera vapen, men det betyder inte att vi har en skyldighet att exportera till

>> Arbetsgrupper

Under Disarm07, och förberedelserna till lägret, strävar vi efter att alla ska vara delaktiga i såväl lägrets programpunkter som i vardagssysslor såsom matlagning och städning. Under en vecka i juni kommer vi inte enbart mötas och diskutera; vi kommer även bo ihop och dela vardag. Ansvarsfördelning är viktig för att inte några ska få allt för mycket arbete att utföra likväl för att förhindra att några får mer inflytande över lägret och aktionerna.

Under förberedelserna, efterarbetet och inte minst själva lägerdagarna är vi därför indelade i följande arbetsgrupper och ansvarsområden:

matgrupp: gör mat- och diskschema, planerar menyn och köper mat

campingansvarig: styr upp städschema, ansvarar för kontakt med campingen.

programgrupp: fixar med programmet

funktionärsgrupp: kontakt med arresterade, funktionärer och dialogpersoner vid aktioner

kvällgrupp: samordnar kvällsunderhållningen

stämningsgrupp: förtrycksobservatör, löser konflikter, rycker in om något oväntat händer

Infokioskansvariga: håller i infokiosken och morgonmöten

poliskontakt

ekonomiansvarig

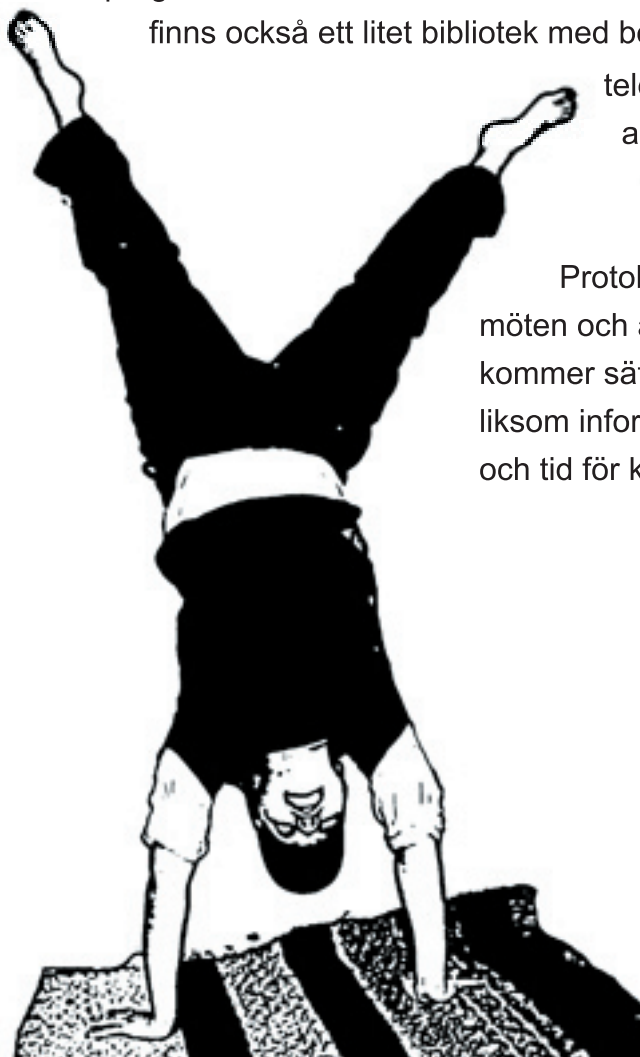
barnpassningsansvarig

>> Infokiosk

Samordningspunkt under festivaldagarna kommer vara en infokiosk. Det är här du anmäler dig när du kommer till lägret, får information om praktiska detaljer och dit du kan vända dig om du undrar något. All information som berör lägret kommer finnas i infokiosken liksom en anslagstavla med de senaste nyheterna, pressklipp, kontaktlista, programmet, volontärlistan och informationsmaterial. Här finns också ett litet bibliotek med böcker, faktamaterial,

telefonladdare och annat att låna.

Protokoll från representantmöten och arbetsgruppsmöten kommer sättas upp i infokiosken, liksom information om grupperna och tid för kommande möten.

Svenska vapen har bevisligen hamnat hos länder som är i krig och som begår övergrepp mot mänskliga rättigheter, trots att detta bryter mot Sveriges regler för vapenexport. Enligt reglerna får vapen i princip säljas endast om de inte kommer att användas, medan vapen självklart köps just för att användas. Vapentillverkare kan inte lägga tilltro till en statlig kontroll som inte fungerar, utan måste själva avgöra om export är etiskt försvarbar. Staten är inte heller en oberoende bedömare utan är mån om att vapenproducenterna ska öka sin export så att det t.ex. blir fler arbetstillfällen i Sverige.

>> Det är ju inte vapnen i sig som orsakar krig utan de politiska viljor som förfogar över vapnen?

Vapen är i sig inte den enda orsaken till att krig bryter ut. Vapen förvärrar dock konflikter, trappar upp våldet samt orsakar död och stor skada. Vapen används också som hot om våld och repressalier, leder till upprustning och försvårar för icke-våldsliga konfliktlösningssmetoder. I Indien-Pakistankonflikten är det tydligt hur rustningslogiken ser ut: Bara några månader efter att Indien gjorde kärnvapenprovsprängningar gjorde Pakistan det. Och nu när Pakistan har köpt ett dyrt (delvis svenskt) radarsystem så känner sig Indien tvunget att göra detsamma. Under tiden fortsätter stora delar av befolkningen i de bägge länderna att leva på svältgränsen.

Vapenexport står i motsättning till de Svenska utrikespolitiska målen och strategierna för global utveckling. Exporten skadar vidare Sveriges trovärdighet i fredspolitik. Det är omöjligt att vara både vapenhandlare och fredskämpe.

De svenska riktlinjerna för vapenexport följs inte samtidigt som olika samarbetsavtal luckrar upp de på pappret restriktiva lagarna. Vapenaffärerna behöver vara offentliga och öppna för kritik, samtidigt som liberaliseringen av regelverket måste förhindras.

> > Om inte Sverige exporterar vapen kommer väl någon annan ändå att göra det?

Det går inte att försvara en oetisk handling med att andra skulle kunna agera lika oetiskt; alla måste ta ansvar för sina egna handlingar. Delar av exporten står dessutom i strid med vårt eget regelverk. Genom att sluta exportera dessa vapen skulle Sverige kunna vara en förebild för fred och nedrustning och på så sätt öka sin trovärdighet som neutral och fredlig stat.

> > Vem ansvarar för vapenexporten?

Alla vi människor har ett eget ansvar för våra handlingar, en skyldighet att tänka kritiskt och ta egna beslut. Vi kan inte lämna över detta till andra personer eller instanser. Som medborgare har vi därför en skyldighet att protestera mot orättvisor och ingripa om felaktigheter pågår i vårt namn. Företag som tillverkar vapen måste på samma sätt ta eget ansvar för vart de vapen de tillverkar hamnar och hur vapnen kommer att användas.

> > mötestekniker

För att ett möte ska vara deltagande och rättvist är det många saker man behöver tänka på; alla måste få lika möjlighet att uttrycka sig, ingens åsikt ska värderas högre och härskartekniker får inte förekomma. För att underlätta möten finns därför olika tekniker och roller man kan använda. Observera att dessa är förslag på hur möten skulle kunna läggas upp, och kan naturligtvis modifieras!

rundor: en runda innebär att var och en får uttala sig i tur och ordning utan att bli avbruten. Eventuellt kan frågor få ställas till den som har ordet för att underlätta förståelsen. Det är alltid ok att säga "pass" i en runda om man inte vill tala. Rundor används ofta för att höra alla åsikter om en specifik fråga eller om några få har pratat mycket på mötet och ordet behöver fördelas. En mårunda är bra att börja mötet med för att få koll på deltagarnas dagsläge, om något särskilt hänt sedan sist, känslor inför mötet osv.

talariista: en talarlista används för att inte den som är mest högljudd eller ivrig att prata ska få oproportionerligt mycket utrymme. Räck upp handen för att begära ordet, mötesunderlätaren skriver då upp dig på listan och fördelar ordet i tur och ordning.

konsensusbeslut: konsensus innebär att alla i gruppen gemensamt kommer fram till ett beslut och används för att hänsyn ska tas till minoriteters åsikter. Man har som individ rätt att lägga veto. Konsensus kan nås genom att varva fri diskussion med förslagsrundor tills ett förslag som alla kan acceptera går igenom. Om beslut blockeras av veto fortsätter diskussionen eller skjuts upp till en annan tid.

underlättare: För att ingen ska få för stort ansvar eller makt över mötet är det bra att dela upp uppgifter i olika roller.

mötesunderlättare: håller i dagordningen, fördelar ordet, ser till så punkterna följs och att alla kommer till tals

tidsunderlättare: håller koll på tiden och ser till så mötet ej drar över bestämd tid

stämningsunderlättare: håller koll på hur folk i gruppen mår, öppnar fönster om det behövs eller avbryter mötet för lek

förtrycksobservatör: håller koll på förtryck (kommentarer, blickar, avbrytningar) och rapporterar detta antingen efter mötet eller under mötet om det är akut

sekreterare: antecknar allt som sägs och skriver protokoll, viktigt är att beslut som tas nogg skrivs ner

handtecken: Olika handtecken kan användas på möten för att de ska bli effektivare.

teknisk kommentar: Om någon använder sakfel eller om det har ställts en fråga som ingen vet svaret på kan man tillföra en upplysning och då gå före talarkön. Visa att du har en teknisk kommentar genom att forma ett "T" med händerna.

språk: Om någon använder ett konstigt ord du inte förstår eller om du behöver tolkning. Gör tecknet genom att forma bokstaven "L" med pekfingret och tummen.

hattifnatt: Om någon säger något bra kan man visa att man håller med genom en slags tyst applåd. spreta med fingrarna och vifta.

>> Frågor och svar om svensk vapenexport

>> Varför behövs Disarm07?

Sverige exporterar idag fler vapen per invånare än något annat land. Svenska vapen säljs direkt till länder som är i krig och som begår övergrepp mot mänsklig rättigheter, och det är dags att vi bryter vårt passiva deltagande i detta. Vi anser att alla ytterst har ett eget ansvar för sina handlingar och under festivalen kommer vi manifesteras, diskutera, lära oss, spexa och direkt stoppa exporten av svenska vapen med hjälp av civil olydnad. Därför behövs Disarm07!

Disarm07 riktar in sig på den svenska vapenexport som går till stater där omfattande och grova kränkningar av mänskliga rättigheter förekommer, som befinner sig i väpnad konflikt med annan stat eller befaras bli det, och/eller som har inre väpnade oroligheter.

>> Vad är fel med den Svenska Vapenexporten?

Världen blir en osäkrare plats för varje vapen som tillförs den. Sveriges export bidrar till en eskalering av konflikter och en ökad militarisering. Det bästa försvaret är en rättvis världsordning.

Världens länder lägger varje år ner hutlösa summor pengar på militära utgifter, samtidigt som tusentals dör av undernäring och saknar tillgång till grundläggande sjukvård. Mer energi borde satsas på att utveckla icke-våldsliga konfliktlösningsmetoder.

Förra sommaren frikändes en tysk soldat för vägran att åka till Irak. Domstolen ansåg det försvarbart eftersom kriget mot Irak inte är lagligt enligt internationell lag. Svenska vapen används alltså i ett krig som bryter mot internationell lag.

> > Brott mot Genevekonventionen

Bofors vapen används i strid med Genevekonventionen. Enligt den är det en avgörande skillnad mellan civila och stridande, och civila måste skyddas i krig. I oktober 2006 beräknade den medicinska tidskriften The Lancet att 655 000 irakier dött som en följd av USA:s invasion 2003.

> > Icke-hierarki och jämlikhet

Under disarm07 och dess förberedelser försöker vi att aktivt motverka diskriminering på grund av kön, etnicitet, sexuell läggning, funktion, ålder o.s.v. genom organisationsstruktur, workshops, medvetandehöjning och synliggörande av olika normer. Att se till så lägret är jämlikt och fritt från maktutövande är allas uppgift, men organisationsgruppen kommer särskilt att agera förtrycksobservatör och slå larm om något inte går schysst till.

Kränkningar, våld, mobbning, sexism, rasism och annan maktutövning tolereras inte på lägret. Om någon ändå skulle utsättas för någon form av verbalt eller fysiskt övergrepp, definierar den utsatta detta och ifrågasätts inte. Om en sådan situation skulle inträffa utses en medlingsgrupp som pratar med de inblandade parterna och utarbetar en handlingsplan. Målet är att den som blivit kränkt ska känna sig trygg och att förövaren ska förstå vad denne gjort. Eventuell uteslutning bestäms av medlingsgruppen och den utsatta tillsammans.

> > Aktionsdag 18 juni

Aktionsdagen mot Bofors heter "CSI Bofors". CSI betyder brottsplatsundersökning (crime scene investigation) och vi misstänker Bofors för flera olika brott. Därför behöver vi spärra av, hindra dem från att arbeta där och hitta bevismaterial. Här kan du läsa mer om idéer till aktioner och om dina rättigheter som aktivist.

> > Riktlinjer för aktioner

- * Alla deltagare ska vara med i en vängrupp och gå en ick evålds- och aktionsträning som kommer att hållas på lägret
- * Vi använder inte fysiskt våld och är inte verbalt hotfulla mot någon och vi bär inte vapen
- * Vi tar inte med eller använder alkohol eller andra droger, utom för medicinsk användning
- * Vi respekterar gemensamma beslut angående aktionerna
- * Vi agerar ansvarsfullt och säkert så att vi inte skadar oss själva eller andra

Varje vängrupp beslutar själva om vilka aktioner de vill göra, utifrån riktlinjerna. Det är bra om ni meddelar någon i mediagruppen om er aktion, så att de kan hjälpa er med presskontakter. Samordna även gärna med de andra vängrupperna.

Viktigt att ta med när du blir gripen: ID-kort

Viktigt att inte ta med: Vassa grejer, vapen, droger, macho-attityd, anteckningar som du inte vill visa för polisen

> > Olagligt krig

Bofors vapen används flitigt i USA:s krig mot Irak. Förutom att det strider mot riktlinjerna för svensk vapenexport att exportera vapen till krigförande länder, misstänks Bofors och regeringen vara delaktiga i följande brott:

> > Lagen om straff för terroristbrott (SFS 2003:148)

Svensk lag definierar terroristbrott som: mord, dråp, grov misshandel, människorov, olaga frihetsberövande, mordbrand, allmänfarlig ödeläggelse, sabotage, kapning, spridande av gift eller smitta, olovlig hantering av kemiska vapen, explosiva eller radiologiska varor, vapenbrott eller olaga hot om ovanstående. När någon eller några av dessa gärningar utförs i syfte att "injaga allvarlig fruktan hos en befolkning eller en befolkningsgrupp" eller tvinga en myndighet att vidta en viss åtgärd eller "allvarligt destabilisera eller förstöra grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturer" och dåden verkligen "allvarligt kan skada en stat eller en mellanstatlig organisation" – då är det fråga om terroristbrott.

Det är precis vad som gjorts mot Irak sedan 2003, med god hjälp från Boforsföretagens vapenleveranser.

> > Krigsförbrytelser enligt internationell lag

FN-stadgan tillåter stater att gå till krig om de har mandat från säkerhetsrådet eller om det sker i direkt självförsvar. Den USA-ledda koalitionen som invaderade Irak hade aldrig ett sådant mandat utan stödde sig på Resolution 1441, om massförstörelsevapen, men den resolutionen gav inte rätt att invadera landet.

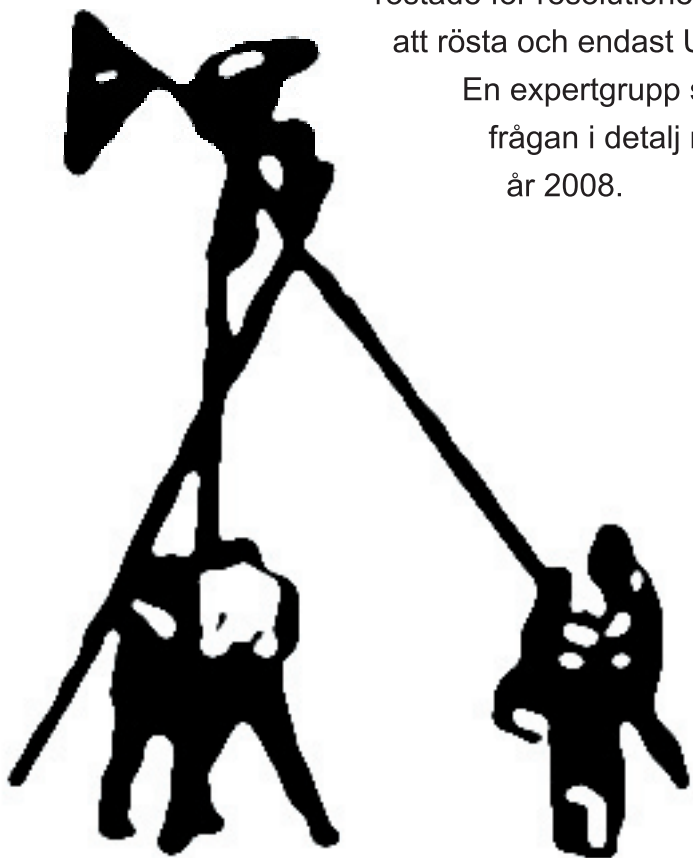
> > Mot globala "lagar"?

På global nivå finns inga "lagar" som reglerar vapenhandeln. De regelverk som existerar är bl.a. konventionen om förbud mot landminor från 1997, EU's uppförandekod för vapenexport från 1998 samt FN's handlingsplan mot spridning av lätta vapen från 2001.

Folkrörelser har länge arbetat med att få till stånd globala, juridiskt bindande regler som utgår från internationell rätt. I dec 2006 antog FN en resolution om att påbörja arbetet med att skapa ett rättsligt bindande internationellt fördrag om vapenhandel. 153 länder

röstade för resolutionen, 24 avstod från att rösta och endast USA röstade emot.

En expertgrupp ska nu undersöka frågan i detalj med start under år 2008.

> > Idéer till aktioner

Här är några olika exempel på aktioner som ni gärna får använda er av. När det gäller juridiska konsekvenser så är rättssystemet inte så förutsägbart som man skulle kunna önska. Den här informationen är baserad på tidigare erfarenheter och vad som är troligt.

> > Avspärrning

Att spärra av, eller blockera, ingångarna till Boforsområdet kan vara nödvändigt för att säkra bevismaterial och hindra att fler brott begås. Det finns flera sätt att göra blockader på, till exempel genom att

- * Spärra av med avspärrningstejp
- * Sätta sig i vägen och ha picnic
- * göra armkrok
- * låsa ihop armarna
- * Göra en "die-in", alltså lägga sig och spela död, till minne av alla de som dött av Bofors vapen

Juridiska konsekvenser

Egenmäktigt förfarande, för blockader. Antagligen 30 dagsböter. Om den allmänna ordningen störs (vilket den inte borde göra utanför Bofors) och polisen uppmanar er att lämna platsen kan ni bli åtalade för ohörsamhet mot ordningsmakten

Om du håller fast dig i andra eller i föremål när polisen försöker få bort dig räknas det som våldsamt motstånd, däremot inte om du spelar död eller låst fast dig. I praktiken bryr sig polisen ofta inte om

att ta upp en anmälan när det bara rör sig om folk som hållit armkrok, men möjligheten finns.

> > Undersökning

- * Förhöra inpasserande och utpasserande om de sett några misstänkta kriminella aktiviteter inne på området
- * Gå runt området och observera misstänkta aktiviteter
- * Ta anteckningar eller fotografera området

Juridiska konsekvenser

Bofors är ett Särskilt skyddsområde enligt lagen om skydd för samhällsviktiga anläggningar (1990:217). Det innebär att det är förbjudet att ta sig in och förbjudet att fotografera och att rita av området. Straffet för det har tidigare varit 30 dagsböter, alltså lägsta möjliga.

> > Inspektion

Ett bra sätt att undersöka om det pågår olagligheter är att ta sig in på området och ta en titt. Förbered gärna frågor att ställa till de som arbetar där inne. Det kan också vara befogat att spärra av byggnader inne på området eller ta hand om bevismaterial. Att oskadliggöra vapen på ett säkert sätt kan också vara lämpligt, men tänk på att de juridiska konsekvenserna kan bli stora.

Juridiska konsekvenser

Som när det gäller Undersökningar så är Boforsområdet en "samhällsviktig anläggning", vilket gör att det är olagligt att ta sig in. Brottet är olaga intrång. Det har tidigare gett 30-80 dagsböter. Om du klipper upp staketet för att ta dig in kommer du sannolikt få ska

Villkorliga hinder. Tillstånd bör inte lämnas om det avser stat

- * där omfattande och grova kränkningar av mänskliga rättigheter förekommer.
- * som befinner sig i väpnad konflikt med annan stat eller befaras bli det
- * som har inre väpnade oroligheter

Slutligen säger reglerna att om mottagarlandet hamnar i väpnad konflikt så bör tillståndet återkallas. Reservdelar och ammunition bör dock få säljas såvida inte ovillkorliga hinder föreligger.

Vid beslut om tillstånd kan ISP rådfråga det parlamentariskt sammansatta exportkontrollrådet (EKR). Om ärendet är av principiell betydelse eller annars av särskild vikt, ska ISP överlämna ärenden till regeringen för beslut. En gång per år offentliggör ISP en rapport med statistik och fakta om exporten det gånna året.

Med vissa länder har Sverige så kallade samarbetsavtal till vilka vi mer eller mindre kan kringgå riktlinjerna. Bland dessa länder finns USA, EU-länderna, Chile, Malaysia, Sydafrika, Saudiarabien, Thailand och Israel.

> > Förändringar i regelverket

I början av 2005 genomfördes en utredning om den svenska vapenexporten med syfte att se till så att lagar och praxis stämmer överens. Utredningen kallas för Krigsmaterielutredningen (KRUT) och som den ser ut kommer ändringarna att innebära en uppluckring av reglerna som gör att det blir lättare för Sverige att exportera vapen. Beslut om de nya svenska reglerna väntas tas under 2007.

> > Faktamaterial

> > Lagar och riktlinjer kring svensk vapenhandel

De svenska reglerna kring vapenexport säger att krigsmaterial inte får tillverkas eller föras ut ur landet utan tillstånd. Sådant tillstånd ges av en myndighet som kallas ISP (Inspektionen för strategiska produkter) och bör endast ges om det:

- * behövs för att tillgodose det svenska försvarets behov eller i övrigt är säkerhetspolitiskt önskvärt.
- * inte står i strid med principerna för Sveriges utrikespolitik.

Utöver dessa grundläggande principer finns det tre tillfällen då tillstånd inte ska beviljas (s.k. ovillkorliga hinder) och tre tillfällen då tillstånd inte bör beviljas (s.k. villkorliga hinder).

Ovillkorliga hinder. Tillstånd skall inte beviljas om exporten skulle

- * strida mot internationella överenskommelser
- * gå emot beslut av FN's säkerhetsråd
- * strida mot folkrättsliga regler om export från neutral stat under krig

destånd på någon tusenlapp dessutom.

> > Spex & Bus & Annat

- * Gatuteater
- * Dans
- * Sång
- * Flygbladsutdelning

Juridiska konsekvenser

Möjligtvis att polisen ber er att gå längre från Bofors-området

> > Funktionärer

Funktionärer som inte blir gripna behövs till aktionerna!

Media:

- * hjälp till att skriva pressmeddelande
- * kolla av med folk vilka media de vill att vi ska kontakta
- * ta kort eller filma aktionerna
- * svara på telefonsamtal från journalister

Arresteringshjälp:

- * håll kontakt med polisen under och efter aktionen (viss risk för arrestering finns om du är med på plats på aktionerna)
- * se till att polisen betar sig på ett korrekt sätt
- * gör en lista över de som arresterats
- * bocka av folk när de kommer ut, så att vi vet när alla släppts
- * försök skicka in böcker, tidningar etc om någon skulle hållas längre än några timmar

>> Juridisk information

>> Förklaring av olika brott

Olaga intrång: Att olagligt ta sig in på annans mark.

Egenmäktigt förfarande: Att ta sig friheter med annans egendom.

§2 Vägtrafiklagen: Att tex stoppa trafiken.

Ohörsamhet mot ordningsmakten: Att inte lyda polisen när de beordrar dig att tex flytta dig.

Våldsamt motstånd: Att göra minsta lilla aktiva motstånd när polisen griper dig.

Våld mot tjänsteman: Att tex slå polisen.

>> Förmildrande och försvårande omständigheter

Förmildrande och försvårande omständigheter är något som påverkar hur stora böterna blir. Om du har gjort likvärdiga brott tidigare i

>> Lagen om skydd för samhällsviktiga anläggningar (Utdrag ur Gatupolitikens lagar, 2005)

Det som kan vara juridiskt intressant just när det gäller avrustning är främst att krigsmateriel ofta förvaras på platser som är särskilda skyddsområden enligt lagen om skydd för samhällsviktiga anläggningar (1990:217). Detta kan gälla militära områden och flygfält, men även fabriker som producerar vapen. Skyddet för dessa områden innebär att det är förbjudet att ta sig in. De kan även innebära ett förbud mot att fotografera och att rita av området. Att bryta mot detta kan leda till böter eller fängelse även om inget annat brott har begåtts. Det kan även finnas en större risk att skadegörelse som sker på skyddsområde anses som sabotage.

Som juridiskt försvar har flera avrustningsaktivister hänvisat till nödparagrafen och till att de vapen som avrustades skulle exporteras till länder som bryter mot internationell rätt, genom att till exempel begå folkmord. I både England och Skottland har detta försvar varit framgångsrikt då aktivisterna kunnat visa ett direkt samband mellan de exporterade vapnen och brott mot mänskliga rättigheter. I Sverige har sådan argumentation än så länge mötts av kalla handen av domare. Bevisning av folkmord i mottagarländerna har inte tillåtits i rättegången. Vapenexportrådet anses fatta beslut i demokratisk ordning om vart svenska vapen ska få exporteras och enskilda har ingen rätt att hindra demokratiskt fattade beslut.

Bötesbeloppet betalas, till skillnad från skadeståndet, till staten. Böter som inte betalas lämnas över till kronofogden för indrivning. Till skillnad från andra skulder försvinner en böteskund om den inte lyckats drivas in inom fem år.

> > Skadestånd (Utdrag ur Gatupolitikens lagar, 2005)

Den som på olika sätt skadar någon kan dömas av domstol att betala skadestånd för att kompensera skadan. Skillnaden mellan skadestånd och bötesstraff är att skadeståndet går direkt till den som skadas och böterna går till staten. Skadeståndet är tänkt att i första hand kompensera skadan. Även de som bara hjälper till och inte aktivt deltar i en aktion kan komma att krävas på skadestånd. Har ett brott anmälts till polisen går det ofta inte att ta tillbaka det. Men det kan den som kräver skadestånd göra.

Det har hänt att företag har tagit tillbaka sina krav på skadestånd när aktivisterna gjort klart att företagets miljöskador kommer att belysas i rättegångsprocessen. De har hellre sluppit den negativa publiciteten än att få ett skadestånd som aktivisterna troligen aldrig kommer att lyckas betala.

Som huvudregel ska endast den ekonomiska skadan ersättas när grejer går sönder (sakskador). Det betyder kostnader för att reparera eller köpa nya föremål. Står ett bygge stilla för att en maskin förstörts kan företaget också kräva ersättning för förlorad inkomst och liknande, så kallade förmögenhetsskador.

Sverige, alltså fredsaktioner eller liknande, räknas det som en försvårande omständighet, och böterna blir högre. Efter tre gripande har aktivister tidigare getts fängelse istället för böter. En förmildrande omständighet kan vara aktionernas "fredliga karaktär". Å andra sidan ses det som en försvårande omständighet om aktionerna görs som ett led i en "långvarig och planerad verksamhet". Det kan alltså gå på ett ut.

> > Omhändertagande och gripande

Omhändertagande: Räcker med att man har stört den allmänna ordningen eller vägrat visa ID-kort. Max 6 timmar, 12 timmar om det krävs för identifiering. Visar du ID får du inte omhändertas.

Gripande: Krävs att man är misstänkt för något brott. Max 12 timmar.

Anhållan: Krävs beslut från åklagare. Max 4 dygn.

Häktning: Krävs beslut i häktningsförhandling om misstanke om brott som ger minst 1 års fängelse.

Ibland använder polisen PL 13§ (störande av den allmänna ordningen) för att kunna omhänderta eller köra bort aktivister. Du får då aldrig hållas i mer än 6 timmar, även om de inte lyckats identifiera dig.

Misshandlas du av polisen bör du uppsöka läkare för att få bevis. Gör gärna en anmälan till JO också för statistikens skull eller för att få ersättning.

Kvinnor får inte kroppsvisiteras eller kroppsbesiktigas av, eller i närvaro av män

Om du blir gripen eller intagen till förhör får du högst sitta inlåst i 6 timmar. Undantaget är:

- * om du är anhållen eller häktad
- * om du kan misstänkas för brott (då är det högst 12 timmar som gäller)
- * om du är under 15 år (då gäller högst 3 respektive 6 timmar)

När de förhört dig tillräckligt, eller tiden gått ut, har du rätt att bli frigiven direkt och de får inte utan ”synnerliga skäl” tvinga dig till förhör igen inom 12 timmar.

Den som förhör dig får inte ljuga, hota, muta, tvinga eller trötta ut dig. Du har rätt till ”sedvanliga måltider” och ”nödig vila”. Polisen får inte ställa frågor om sexuell läggning, politisk åskådning, organisationsmedlemskap mm. De får heller inte ta fingeravtryck utan beslut från åklagare.

Du behöver aldrig uppge något annat än namn, personnummer och adress under förhör.

> > Anhållan och häktning

Blir du anhållen får du sitta i högst 24 timmar om det inte enligt åklagaren behövs mer tid åt utredningen (då är det högst 4 dygn). För att kunna hålla dig längre än så måste du häktas. Det sker efter en häkningsförhandling som hålls inom 14 dagar, och kan bara hända om brottet du misstänks för kan ge minst 1 års fängelse.

Om du blir anhållen eller häktad kan du be att få läsa ”Lag (1976:371) om behandlingen av häktade och anhållna mfl”.

> > Böter (Utdrag ur Gatupolitikens lagar, Federativs förlag 2005)

Böter är det vanligaste straffet, och det kommer ofta i kombination med andra straff (BrB 25 kap.). Vid alla brott, förutom de allra lindrigaste, ska den dömda utöver det ordinarie straffet betala en avgift på 500 kronor till brottsofferfonden. Böter kan dömas ut till en viss summa, 100–2 000 kronor per brott, och kallas då penningböter men betydligt vanligare är att böter döms ut i form av ett antal dagsböter. Antalet är mellan 30 och 150.

En dagsbot ska utgöra 1/1000 av den dömdes årsinkomst efter att skatt och försörjning till barn dragits bort. Till detta läggs 50 kronor för varje 1 000 000 i förmögenhet utöver 400 000. En dagsbot ska dock alltid vara mellan 30 och 1 000 kronor. De lägsta möjliga dagsböterna blir därmed $30 \times 30 = 900$ kronor och det högsta $150 \times 1\,000 = 150\,000$ kronor.

Om bötessumman anses orimligt hög kan den sänkas av domstolen.